

ELTANÁCSOLTÁK AZ EU VEZETŐI BUKARESTET A BELSŐ KONFLIKTUSOK EXPORTÁLÁSÁTÓL

Brüsszeli intés az uniós elnöknek

Kisebbségekkel ért fel a román kormányzat illetékesei számára az uniós elnökség hivatalos átvétele, az EU Bukarestbe látogató vezetői ugyanis óva intették Romániát a belső nézeteltérések exportálásától, a jogállamiság csorbításától.

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság (EB) elnöke arra intette a román uniós elnökséget, hogy ne exportálja Európába belső konfliktusait. A kohézió erősítését zászlajára tűző román elnökség mottójára utalva Juncker pénteken megállapította: Bukarestnek akkor lesz esélye Európát az összetartás felé mozdítani, ha az országon belül is sikerül konszenzust teremtenie. A román uniós elnökség hivatalos megnyitójára Bukarestbe látogató Juncker szerint Európa kompromisszumokra is épül, de a jogállamiság és demokrácia terén nem köthet kompromisszumokat, mert ezek olyan alapértékek, amelyek sérülnének, ha Bukarest például elfogadná a kormánytöbbség által tervezett közkegyelmi rendeletet. Ennek kapcsán Klaus Johannis államfő azt mondta: a jogállamiság az ő számára nem alku tárgya, és értésre adta, hogy e tekintetben nem köt békét a szociáldemokrata kormánnyal, de azt ígérte, hogy az európai ügyek terén együtt fognak működni egy sikeres román uniós elnökség érdekében.

Johannisszal közös sajtóértekezletén Juncker a brit kilépésről szólva úgy fogalmazott: katasztrófa lenne, ha erre rendezetlen körülmények között kerülne sor. Az EB elnöke szerint a román elnökségre nagyon nehéz időszakban kerül sor, májusban európai parlamenti választásokat szerveznek, előtte pedig minél több, prioritásokat tartalmazó dossziét le kéne

Szükségünk van az EU-ra – hirdették az európai elkötelezettségért demonstráló tüntetők

zárni. Szerinte Bukarest képes lesz megbizonyítani, hogy nincs törés Európa keleti és nyugati része között, hogy Európa „mindkét tüdejével lélegzik” és képes szervezeten, egységesen fellépni. Junckert a román média egyik képviselője arra emlékeztette, hogy hamarosan véget érő mandátumának célkitűzései közé sorolta Románia és Bulgária felvételét a schengeni övezetbe, illetve azt, hogy lezárják a két ország igazságszolgáltatási rendszerét több mint egy évtizede megfigyelés alatt tartó Együttműködési és Ellenőrzési Mechanizmust (CVM). Válaszában Juncker azt mondta: semmi akadályát nem látja annak, hogy a kérdező által „kettős mércének” minősített megkülönböztetést a schengeni csatlakozás tekintetében megszüntessék mandátuma végéig a két országgal szemben. Az MCV-ről jelezte, hogy szerinte a bukaresti kormány térfelén pattog a labda. Juncker megbeszélést folytatott az Unió tanácsos soros román elnökségének prioritásairól Viorica Dăncilă kormányfővel is, aki hangsúlyozta: az elnökség lehetőség a

tagországok eltérő elképzeléseiről folytatott párbeszéd elmélyítésére.

Különben a román uniós elnökség csütörtökön este rendezett hivatalos nyitórendezvényén az emberi jogok, a jogállamiság melletti kiállásra, a korrupció elleni harc folytatására, az európai alapértékek védelmére biztatták Romániát az Európai Unió vezető tisztségviselői. Hatalmas sikert aratott román nyelven mondott beszédével Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke, aki arra kérte a románokat: ugyanolyan eltökéltséggel védjék hazájukban és egész Európában a szabadságot, tisztességet, a közélet tisztaságát és a törvényességet, mint ahogyan 1986-ban Helmut Duckadam, a Steaua futballklub kapusa a Barcelona elleni döntőn kivédett négy büntetőrúgást, BEK-győzelemre juttatva a bukaresti csapatot. Az ünnepség helyszínül szolgáló Román Athenaeum koncertterem közelében amúgy több száz kormányellenes tüntető demonstrált a bukaresti kormány szerintük Európa-ellenes magatartásával szemben.

» RÖVIDEN

Összecsaptak a sárgamellényesek és a francia rendőrök

Összecsapások voltak a sárgamellényes tiltakozók és a rendfenntartók között szombat délután a párizsi Diadalívnel. Az AFP francia hírügynökség helyszíni tudósítója arról számolt be, hogy a tiltakozók közül sokan sisakkal, álarcokkal és füstgránátokkal szerelkeztek fel, a rendőrök pedig könnygázgránátokat vetettek be a tiltakozók ellen. Toulouse-ban, az ország déli részén mintegy 5000 sárgamellényes tiltakozó vonult az utcára, a Place du Capitole nevű tér úszott a könnygázban, amelyet a rendőrök alkalmaztak a gyorsan mozgó tiltakozók kiszorítása érdekében, miután a tüntetők közül többen megdobálták és megrohmozták a rendőröket. A hatóság vízágyút is bevetett. A francia belügyminiszter szerint a tiltakozásokon 244 embert állítottak elő a rendőrök, és 201 embert őrizetbe is vettek.

Brexit: Theresa May a képviselőket győzködi

Theresa May brit miniszterelnök szerint a demokráciába vetett bizalom katasztrófális és megbocsáthatatlan sérelmét okozná, ha a politika nem teljesítené a brit EU-tagság megszűnéséről (Brexit) hozott választói döntést. May a Sunday Express című jobboldali, erőteljesen EU-szkeptikus irányvonalú vasárnapi tömeglapban megjelent cikkében közvetlenül a választókhöz szól, de szavait egyértelműen azokhoz az alsóházi képviselőkhez intézi, akik a holnapi szavazáson a Brexit-megállapodás elutasítására készülnek. A kormányfő szerint, ha a parlament elveti az EU-val elért egyezményt, az azzal a kockázattal járna, hogy az Egyesült Királyság vagy megállapodás nélkül lép ki, „vagy egyáltalán ki sem lép” az Európai Unióból. Közben Sir John Major – aki 1997-ig hét éven át töltötte be a miniszterelnöki tisztséget a Konzervatív Párt élén – a The Sunday Times konzervatív vasárnapi brit lapban megjelent cikkében azt írta, csak egy újabb népszavazás mentheti meg az Egyesült Királyságot egy rossz megállapodás vagy a megállapodás nélküli Brexit katasztrófájától.

Különleges bíróság vizsgálja a koszovói háborús bűnöket

Megkezdte a tanúk és a gyanúsítottak meghallgatását ezen a héten a koszovói háborús bűnöket vizsgáló különleges bíróság, a beidézett egykori katonák között több máig aktív politikus is található – adja hírül az MTI. Az egykori Koszovói Felszabadítási Hadseregnek (UCK) tagja volt Hashim Thaci államfő, Ramush Haradinaj kormányfő és Kadri Veseli házelnök is. Amennyiben bármelyiküket is bűnösnek találja a bíróság, felborulna a politikai egyensúly Koszovóban, választásokat kellene tartani, és feltételezhetően a koszovói állampolgárok Nyugatba vetett bizalma is megrendülne, ők ugyanis úgy vélik, 1998–1999-ben a szabadságukért harcoltak az elnyomó szerbek ellen, és szabadságharcuk megalapozott volt. A háborús ügyekkel történő szembenézés a remények szerint enyhíthet a Szerbia és Koszovó közötti feszültségen, de az is lehetséges, hogy a húsz évvel ezelőtti események felelevenítése inkább tovább ront az amúgy is robbanásveszélyes viszonyon.

Botrány a román korvettbeszerzés körül

Gabriel Leș védelmi miniszter azt állítja, nem tudja pontosan, mivel kapcsolatban merült fel gyanú a korvettek beszerzése ügyében. A tárcavezető szombaton úgy nyilatkozott, tájékoztatást kapott arról, hogy gyanú merül fel az eljárás törvényességével kapcsolatban, és hogy az egyik résztvevő megtámadta a közigazgatási bíróságon a beszerzést szabályozó kormányhatározatot. Leș arra reagált, hogy Andrei Ignat fegyverzetért felelős államtitkár bejelentette: feljelentést tett a katonai ügyészségen a hadsereg korvettbeszerzési programjával kapcsolatban. Az államtitkár eltéréseket észlelt a törvényes eljáráshoz képest, ezért a folyamat felfüggesztése mellett döntött. A román kormány a haderőfejlesztési terv részeként, tavaly február 15-én hozott határozatot a multifunkcionális hadihajók beszerzéséről. Gabriel Leș, tavaly december 5-én arról tájékoztatott, hogy a korvettbeszerzési program „határidőn belül van” és éppen egy belső auditot folytattak az 1,6 milliárd eurós beszerzés ügyében. Az ellenzéki pártok a hétvégén élesen bírálták a kormányt a hajóbeszerzés kisiklása miatt, azzal vádolva a Liviu Dragnea vezette PSD-t, hogy „a korrupció gyanúja nélkül egyetlen beruházást sem képes megvalósítani”. (Kronika)

Trump orosz érdekeket szolgál?

» R. SZ.

Az amerikai Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) 2017 tavaszán nyomozást indított Donald Trump elnök ellen, mert az volt a benyomása, hogy orosz érdekeket szolgál – állította a The New York Times az internetes oldalán szombaton. A napilap névtelen forrásokra hivatkozva azt írta, a vizsgálatot James Comey akkori FBI-igazgató 2017. májusi menesztése után indították el. A nyomozás két szálon indult: az elhárítás azt vizsgálta, Trump tudatosan dolgozott-e Moszkvának, vagy tudtán kívül került-e az oroszok befolyása alá. Az FBI által folytatott nyomozásnak pedig volt – a nyilvánosság számára régóta ismert – bűnügyi aspektusa, azt vizsgálták, hogy Comey menesztésével az elnök akadályozta-e az igazságszolgáltatást. A lap állítása szerint a vizsgálat nagyon rövid idő alatt „beolvadt” a Robert Mueller különleges ügyész vezette bizottság vizsgálataiba, amelyek azt firtatják, történt-e összefüggés a 2016-os elnökválasztási kampány idején Trump kampánycsapatának munkatársai és oroszok között.

Trump üzenetek sorával reagált a Twitteren a The New York Times írására. Az elnök totális mocsoknak nevezte Comeyt, és felháborodott azon, hogy „minden bi-

zonyíték és ok nélkül” vizsgáldták utána az FBI „korrupt korábbi vezetői”. Trump „piszkos zsarunak” nevezi az FBI előző vezetőjét, aki szerinte nem megfelelően irányította a hatóságot, s kirúgása nagy nap volt Amerika számára. Az elnök a Twitteren azt állítja, hogy Mueller és a „13 dühös demokrata”, akikből a különleges ügyész csapata áll, falaznak Comeynek, ahelyett, hogy a valódi összejátszást vizsgálnák a „hazug Hillary Clinton” kampánya és a Demokrata Párt oldalán. Trump arra is kitér, hogy sokkal keményebb volt Oroszországgal, mint George Bush, Barack Obama vagy Bill Clinton. „Sőt talán bármelyik elnöknel keményebb” – idézte az MTI Trumpot. James Comey és Robert Mueller egyaránt republikánus pártiak. Közben a Washington Post arról írt: az amerikai elnök mindent megtett, hogy elrejtse Vlagyimir Putyinnal folytatott tárgyalásainak tartalmát. A lap szerint magas beosztású fehér házi tisztviselők sem férhettek hozzá a részletekhez, és megesett, hogy az elnök lefoglalta a beszélgetést fordító tolmács jegyzeteit is, miután nála érdeklődtek, mi hangzott el pontosan. A cikkben írnak a 2017-es hamburgi és a tavaly nyári helsinki találkozóról is, amelyen – szokatlan módon – nem lehetett jelen más a két vezetőn és tolmácsaikon kívül.